

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Jana Kratochvíla a Jana Schneeweise ve věci

žalobce: **AGROFOOD TRADE a.s.**, IČO 289 95 201
sídlem U Vlečky 1046, Modřice u Brna
zastoupen advokátem Mgr. Ing. Ladislavem Málkem
sídlem Vinohradská 89/90, Praha 3

proti
žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
sídlem Těšnov 65/17, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o účasti státního rozpočtu ze dne 24. 5. 2021, č. j. MZE-31622/2021-15151,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž byla žalobci přiznána náhrada ve výši 208 066 Kč za škody způsobené řízeným rozlivem řeky Moravy na zemědělských plodinách podle § 68 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“).
2. Soud se v první řadě zabýval otázkou, zda jsou splněny zákonem stanovené podmínky pro to, aby se mohl žalobou zabývat věcně.
3. Podle § 46 odst. 2 soudního řádu správního soud návrh odmítne také tehdy, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, anebo domáhá-li se návrhem přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci. V usnesení o odmítnutí návrhu musí být navrhovatel poučen o tom, že do jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu a ke kterému věcně příslušnému soudu.

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. R.

4. Žalobce podanou žalobou brojí proti rozhodnutí vydaného podle § 68 odst. 2 vodního zákona. Podle citovaného ustanovení za škodu vzniklou řízeným rozlivem povodní na půdě, polních plodinách, lesních porostech a stavbách v území podle odstavce 1 náleží poškozenému náhrada, kterou poskytuje v penězích stát zastoupený Ministerstvem zemědělství.
5. Soud musel nejprve posoudit, zda je pro rozhodování o žalobě proti rozhodnutí vydanému podle § 68 odst. 2 vodního zákona věcně příslušný soud rozhodující ve správním soudnictví či soud rozhodující ve věcech občanskoprávních.
6. Podle § 244 odst. 1 občanského soudního řádu rozhodl-li orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, orgán zájmové nebo profesní samosprávy, popřípadě smírčí orgán zřízený podle zvláštního právního předpisu (dále jen "správní orgán") podle zvláštního zákona o sporu nebo o jiné právní věci, která vyplývá ze vztahů soukromého práva (§ 7 odst. 1), a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení.
7. Podle § 7 odst. 1 občanského soudního řádu v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.
8. Tímto jiným orgánem ve smyslu § 7 odst. 1 občanského soudního řádu může být v případech, které stanoví vodní zákon, také Ministerstvo zemědělství. Tomu byla svěřena nejen pravomoc rozhodovat ve věcech veřejného práva, ale také ve věcech práva soukromého. Vždy je přitom nutné rozlišovat, zda tento správní orgán rozhodoval v soukromoprávní věci nebo ve věci veřejnoprávní, tedy určit charakter konkrétního rozhodnutí.
9. V daném případě soud vyšel z usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 29. 3. 2021, č. j. Konf 1/2020 – 7. V tomto usnesení zvláštní senát řešil otázku, zdali je příslušný k rozhodování ve věci náhrady nákladů a ztrát, které vznikly v důsledku provádění mimořádných veterinárních opatření nařízených ke zdolávání některé z nebezpečných nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, podle § 67 odst. 1 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), soud rozhodující v občanském soudním řízení či soud rozhodující ve správním soudnictví. Městský soud přitom shledal, že náhrada škody vzniklá řízeným rozlivem dle § 68 odst. 2 vodního zákona je svou podstatou shodná s náhradou škody podle § 67 odst. 1 veterinárního zákona. V obou případech vystupuje Ministerstvo zemědělství jako škodní orgán, který zmírňuje dopady nařízených opatření, které vznikly nezávisle na vůli poškozeného. A v obou případech se jedná o opatření, která byla přijata za účelem ochrany jiných veřejných statků a hodnot. V případě veterinárního zákona je původcem škody provádění mimořádných veterinárních opatření, jež jsou nařízena ke zdolávání některé z nebezpečných nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, tj. za účelem ochrany veřejného zdraví, v případě vodního zákona je původcem škody řízený rozliv povodní, jehož účelem je ochrana před povodní, tj. ochrana zdraví a majetku obyvatel.
10. V citovaném usnesení zvláštní senát uvedl:

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. R.

„Při posuzování charakteru rozhodnutí lze odkázat na závěry, které vyslovil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 12. 10. 2004, čj. 4 As 47/2003-125, v němž uvedl, že „...subjekty mají v náhradovém vztahu rovné postavení. Účelem náhradového vztahu je dosažení základního smyslu soukromého práva, tj. znovuoobnovení narušené rovnováhy zúčastněných zájmů, tj. v tomto případě opětovné nastolení majetkové rovnováhy mezi soukromými subjekty. Právní vztah zde integruje objektivní zájmy stejného druhu a úrovně ve struktuře zájmů, a jde tedy o vztah soukromoprávní“. Právní názor vyslovený v tomto usnesení lze použít i v nyní posuzované věci. Ministerstvo zemědělství, stejně jako ministr zemědělství v rozkladovém řízení, rozhodovali o náhradě nákladů a ztrát, které měly žalobkyni vzniknout ztrátou hmoty na porostech silážní kukuřice v důsledku zavedení mimořádných veterinárních opatření. Jednalo se o věc, kterou, jak vyložil navrhovatel, je nutno odlišit od samotného nařízení mimořádných veterinárních opatření, jež mají povahu veřejnoprávní, zatímco rozhodování o náhradě nákladů a ztrát, které jednotlivým subjektům v důsledku tohoto veterinárního opatření vznikly, je rozhodováním o jiné právní věci vyplývající ze vztahů soukromého práva. V souladu s veterinárním zákonem mohl ve věci rozhodovat správní orgán – Ministerstvo zemědělství, a v rozkladovém řízení proti jeho rozhodnutí ministr zemědělství. Protože nelze než dovodit, že náhrada nákladů a ztrát, jež vznikly v důsledku zavedení mimořádných veterinárních opatření, je soukromoprávním nárokem, byl správní orgán příslušný k tomu, aby vydal rozhodnutí o soukromoprávní věci.

K otázce charakteru rozhodnutí Ministerstva zemědělství a ministra zemědělství lze tedy uzavřít, že tyto správní orgány rozhodovaly ve smyslu § 7 odst. 1 a § 244 odst. 1 o. s. ř. o jiné právní věci, která vyplývá ze vztahů soukromého práva, protože se jednalo o náhradu nákladů a ztrát, které vznikly v důsledku provádění mimořádných veterinárních opatření nařízených ke zdolávání některé z nebezpečných nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka. O žalobě namítající nezákonnost předmětných rozhodnutí a požadující jiné rozhodnutí věci je proto příslušný rozhodovat soud v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř.“

11. A uvedené dle soudu plně dopadá i na nyní posuzovanou věc. Také v tomto řízení žalobce a ministerstvo vystupovali v náhradovém vztahu a měli tak rovné postavení. Ministerstvo totiž nerozhodovalo o řízeném rozlivu povodně, které je svoji povahou veřejnoprávní, nýbrž o náhradě škody, která byla způsobena tímto rozlivem. Toto rozhodování je přitom rozhodováním o jiné právní věci vyplývající ze vztahů soukromého práva, neboť náhrada škody vzniklá řízeným rozlivem je soukromoprávním nárokem žalobce vůči žalovanému. Tomu ostatně také odpovídá skutečnost, že se na vydání žalobou napadeného rozhodnutí nevztahovaly právní předpisy o správním řízení a proti rozhodnutí se nemohl žalobce odvolat. Nejednalo se tak o klasické správní rozhodnutí.
12. Sodu tedy shledal, že o nároku žalobce je příslušný rozhodovat soud v občanském soudním řízení podle části páté občanského soudního řádu. Soudu proto nezbylo než postupovat podle shora § 46 odst. 2 soudního řádu správního a žalobu odmítnout.
13. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 3 soudního řádu správního, podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení:

- I. Žalobce může do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podat v téže věci žalobu u místně příslušného okresního (obvodního) soudu. Dojde-li žaloba v této

lhůtě k místně příslušnému okresnímu (obvodnímu) soudu rozhodujícím v občanském soudním řízení, platí, že řízení bylo zahájeno dnem, kdy došla odmítnutá žaloba krajskému soudu (§ 82 odst. 3 občanského soudního řádu).

II. Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 4. srpna 2021

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D. v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. R.